

Chambre des Représentants

SESSION 1956-1957.

11 DÉCEMBRE 1956.

PROJET DE LOI

complétant en faveur des enfants adoptés la
législation sur les pensions de survie à charge du
Trésor public.

EXPOSE DES MOTIFS

MESDAMES, MESSIEURS,

L'arrêté royal n° 254 du 12 mars 1936 unifiant le régime des pensions des veuves et des orphelins du personnel civil de l'Etat et du personnel assimilé dispose en son article 9 que la pension de la veuve est augmentée du chef des enfants, légitimes ou légitimés âgés de moins de 18 ans, nés du mari défunt et sans distinction de lits, à raison d'un pourcentage de la somme qui a servi de base au calcul de la pension, pourcentage qui varie selon le nombre d'enfants.

D'autre part, l'article 4 du même arrêté royal prévoit l'octroi d'une pension de survie à l'orphelin de père et de mère, jusqu'à l'âge de dix-huit ans, à condition que son père ou sa mère ait exercé, pendant une année au moins, une fonction donnant droit à une pension de retraite à charge du Trésor public.

L'article 5 étend le bénéfice des dispositions précitées à l'enfant naturel reconnu dans les douze mois de sa naissance par son père ou sa mère avant leur admission à la retraite.

Des dispositions identiques sont insérées dans l'arrêté royal n° 255 du 12 mars 1936 fixant le régime des pensions des veuves et orphelins des membres de l'armée et de la gendarmerie.

Par contre, la législation sur les pensions de survie ne prévoit aucun avantage en faveur des enfants adoptés par le personnel civil ou militaire de l'Etat.

Cet état de choses s'explique aisément si l'on considère qu'à l'époque où cette législation fut établie, l'article 346 du Code civil ne permettait que l'adoption de personnes ayant atteint leur majorité.

En vertu de la loi du 22 mars 1940 qui a refondu entièrement la législation relative à l'adoption, il est permis d'adopter des mineurs.

Il convenait dès lors de définir les droits que l'adoption

Kamer der Volksvertegenwoordigers

ZITTING 1956-1957.

11 DECEMBER 1956.

WETSONTWERP

tot aanvulling, ten voordele van de aangenomen
kinderen van de wetgeving op de overlevings-
pensioenen ten laste van de openbare schatkist.

MEMORIE VAN TOELICHTING

MEVROUWEN, MIJNE HEREN,

Het koninklijk besluit n° 254 van 12 maart 1936 waarbij eenheid wordt gebracht in het regime van de pensioenen der weduwen en wezen van het burgerlijk Staatspersoneel en het daarmede gelijkgesteld personeel bepaalt in zijn artikel 9 dat het pensioen van de weduwe verhoogd wordt, uit hoofde van het bestaan van wettige of gewettigde kinderen beneden de 18 jaar, geboren uit de overleden echtgenoot, ongeacht van welk bed, naar rato van een percentage van de som die tot grondslag heeft gediend voor de berekening van het pensioen, percentage dat verandert naargelang het aantal kinderen.

Anderzijds voorziet artikel 4 van hetzelfde koninklijk besluit de toekenning van een overlevingspensioen aan de hele wees, tot de leeftijd van achttien jaar, onder voorwaarde dat zijn vader of moeder gedurende minstens één jaar een ambt heeft uitgeoefend dat recht geeft op een rustpensioen ten bezware van 's Rijks Schatkist.

Artikel 5 breidt het voordeel van voormelde bepalingen uit tot het buitenechtelijk kind, binnen de twaalf maanden van zijn geboorte erkend door zijn vader of moeder, vóór hun oppensioenstelling.

Identieke bepalingen zijn opgenomen in het koninklijk besluit n° 255 van 12 maart 1936 houdende vaststelling van het regime van de pensioenen der weduwen en wezen der leden van het leger en de rijkswacht.

Integendeel voorziet de wetgeving op de overlevingspensioenen geen enkel voordeel ten bate van de door burgerlijk of militair Rijkspersoneel aangenomen kinderen.

Deze toestand wordt gemakkelijk uitgelegd als men bedenkt dat op het tijdstip van de vaststelling van deze wetgeving artikel 346 van het Burgerlijk Wetboek slechts de aanneming van meerderjarige personen toeliet.

Krachtens de wet van 22 maart 1940, welke de wetgeving op de aanneming gans hervormd heeft, is het toegelaten minderjarigen aan te nemen.

Er diende derhalve te worden overgegaan tot het bepalen

devait faire naître dans les différents domaines où la loi accorde des avantages en raison de l'existence d'enfants légitimes.

A cette fin une loi du 16 mars 1954 a rangé les enfants adoptés parmi les bénéficiaires de la loi du 24 décembre 1903 sur la réparation des dommages résultant des accidents du travail. Il en est de même des enfants adoptés par les victimes des maladies professionnelles, dont les droits sont réglés par la loi du 24 juillet 1927.

Les règles édictées par la législation sur l'adoption ont pour effet de mettre, à beaucoup d'égards, les enfants adoptés sur le même pied que les enfants légitimes quant aux droits et aux devoirs qui découlent de cette dernière qualité. Il est équitable de réaliser également cette assimilation dans le domaine des pensions de survie du personnel de l'Etat.

Le projet de loi soumis à vos délibérations accorde à l'enfant adopté ou à la veuve de l'adoptant les avantages prévus par la législation relative aux veuves et aux orphelins des agents de l'Etat, à savoir une pension d'orphelin à l'enfant adopté ou un accroissement de la pension de survie dont bénéficie la veuve de l'adoptant.

Toutefois, en vue d'éviter les abus pouvant résulter d'adoptions fictives d'enfants mineurs qui resteraient dans leur famille naturelle, les avantages précités ne seront pas accordés si, au moment du décès de l'adoptant, l'adopté ne faisait pas effectivement partie du ménage de celui-ci.

Les enfants adoptés avant la date d'entrée en vigueur de la loi bénéficieront également des avantages qu'elle prévoit, à moins que l'adoptant ne soit décédé avant cette date.

Etant donné l'intérêt social que présente le projet soumis à vos délibérations, le gouvernement se plaît à espérer que vous lui réserverez un accueil favorable.

ANALYSE DES ARTICLES.

Article 1er. — Cet article confère à l'enfant adopté par une seule personne, ayant la qualité d'agent de l'Etat, les mêmes droits que s'il était issu d'un mariage dissous par le décès du conjoint.

L'enfant adopté pourra donc, au décès de l'adoptant, bénéficier d'une pension d'orphelin jusqu'à l'âge de dix-huit ans.

L'enfant adopté par deux époux est réputé issu du mariage de ceux-ci. Si le père adoptif est agent de l'Etat, sa veuve obtiendra au décès de celui-ci, une majoration de pension de survie du chef de l'existence de l'enfant adopté. Au décès de la mère adoptive, l'enfant jouira d'une pension d'orphelin jusqu'à l'âge indiqué ci-avant. Si la mère adoptive possède seule la qualité d'agent de l'Etat, l'adopté ne bénéficiera d'une pension d'orphelin que dans le cas où sa mère et son père adoptifs viendraient à décéder tous les deux avant qu'il atteigne l'âge de dix-huit ans.

L'octroi des avantages indiqués ci-dessus est subordonné à la condition que l'adoption ait eu lieu avant la mise à la retraite de l'adoptant ou avant que celui-ci ait cessé d'appartenir au personnel de l'Etat.

En outre, l'adopté doit, au moment du décès de l'adoptant, faire partie du ménage de celui-ci.

van de rechten die de aanneming moest doen ontstaan op de verschillende gebieden waar de wet voordelen verleent wegens het bestaan van wettige kinderen.

Met dit doel heeft een wet van 16 maart 1954 de aangenomen kinderen gerangschikt onder de rechthebbenden van de wet van 24 december 1903 op de vergoeding der schade voortvloeiende uit arbeidsongevallen. Hetzelfde geldt wat betreft de kinderen aangenomen door slachtoffers van beroepsziekten, wier rechten geregeld worden bij de wet van 24 juli 1927.

De regelen uitgevaardigd door de wetgeving op de aanneming hebben in menig opzicht tot gevolg de aangenomen kinderen op dezelfde voet te stellen als de wettige kinderen wat betreft de rechten en de plichten die uit deze laatste hoedanigheid voortvloeien. Het is dan ook billijk deze assimilatie eveneens te verwezenlijken op het gebied der overlevingspensioenen van het Staatspersoneel.

Het aan uw beraadslaging voorgelegd wetsontwerp verleent aan het aangenomen kind of aan de weduwe van de aannemende persoon de voordelen voorzien bij de wetgeving betreffende de weduwen en wezen van het Rijkspersoneel, te weten een wezenpensioen aan het aangenomen kind of een verhoging van het overlevingspensioen dat de weduwe van de aannemende persoon geniet.

Nochtans, ten einde de misbruiken te vermijden welke zouden voortvloeien uit de fictieve aannemingen van minderjarige kinderen die in hun natuurlijke familie zouden blijven, zullen voormelde voordelen niet worden toegekend zo, bij het overlijden van de aannemer, het aangenomen kind niet werkelijk deel uitmaakt van het gezin van deze laatste.

De kinderen aangenomen vóór de inwerkingtreding van de wet zullen eveneens de er door voorziene voordelen genieten, tenzij de aannemer vóór die datum overleden is.

Gezien het sociale belang dat het aan uw beraadslagingen voorgelegd ontwerp vertoont, hoopt de regering dat U het gunstig zult willen onthalen.

ONTLEDING DER ARTIKELEN.

Artikel 1. — Dit artikel verleent aan het kind, aangenomen door een enkele persoon, die de hoedanigheid van Rijksbeambte bezit, dezelfde rechten als was het gesproken uit een door het overlijden van de echtgenoot ontbonden huwelijk.

Het aangenomen kind zal dus, bij het overlijden van de aannemer, een wezenpensioen kunnen genieten tot de leeftijd van achttien jaar.

Het door twee echtgenoten aangenomen kind wordt geacht uit dezes huwelijk gesproken te zijn. Zo de pleegvader Rijksbeambte is, zal zijn weduwe, bij zijn overlijden, een verhoging van het overlevingspensioen bekomen uit hoofde van het bestaan van het aangenomen kind. Bij het overlijden van de pleegmoeder, zal het kind tot hogeraangeduide leeftijd een wezenpensioen genieten. Zo alleen de pleegmoeder de hoedanigheid van Rijksbeambte bezit, zal het aangenomen kind slechts een wezenpensioen genieten zo zijn pleegmoeder en pleegvader beiden zouden overlijden alvorens het de leeftijd van achttien jaar bereikt.

Het verlenen van bovenvermelde voordelen is ondergeschikt aan de voorwaarde dat de aanneming gebeurd is vóór de oppensioenstelling van de aannemende persoon of alvorens deze opgehouden heeft tot het Rijkspersoneel te behoren.

Bovendien moet het aangenomen kind, op het ogenblik van het overlijden van de aannemende persoon, tot het gezin van deze laatste behoren.

Article 2. — Aux termes de l'article 348 du Code civil l'enfant adopté reste dans sa famille et y conserve tous ses droits. Dès lors il est nécessaire, en vue d'éviter des cumuls que rien ne pourrait justifier, de préciser le mode suivant lequel sont réglés les droits de l'adopté, de la mère adoptive et de la mère légitime dans les différents cas qui peuvent se présenter.

Tel est l'objet de l'article 2.

Article 3. — Cet article insère dans le régime des pensions de survie des militaires et des membres de la gendarmerie une disposition identique à celle qui fait l'objet de l'article 1.

Article 4. — Cet article vise les enfants adoptés par un militaire ou par un membre de la gendarmerie. Il est identique à l'article 2.

Le Ministre des Finances.

Artikel 2. — Volgens de bepalingen van artikel 348 van het Burgerlijk Wetboek blijft het aangenomen kind in zijn familie én behoudt er al zijn rechten. Het is derhalve nodig, ten einde niet te rechtvaardigen cumulaties te vermijden, de wijze nader te bepalen waarop de rechten van het aangenomen kind, de pleegmoeder en de wettige moeder worden geregeld in de verschillende gevallen die zich kunnen voordoen.

Dit is het voorwerp van artikel 2.

Artikel 3. — Dit artikel last in het regime van de overlevingspensioenen van de militairen en van de leden van de rijkswacht een bepaling in, volkomen gelijk met deze die het voorwerp uitmaakt van artikel 1.

Artikel 4. — Dit artikel beoogt de door een militair of een lid van de rijkswacht aangenomen kinderen. Het stemt overeen met artikel 2.

De Minister van Financiën.

H. LIEBAERT.

AVIS DU CONSEIL D'ETAT.

Le CONSEIL D'ETAT, section de législation, deuxième chambre, saisi par le Ministre des Finances, le 23 mai 1956, d'une demande d'avis sur un projet de loi « complétant en faveur des enfants adoptés la législation sur les pensions de survie à charge du Trésor public », a donné le 9 juillet 1956 l'avis suivant :

Article 1er.

L'article 1er du projet insère les dispositions nouvelles dans l'article 5 de l'arrêté royal n° 254 du 12 mars 1936.

Cet arrêté règle, dans son article 4, la situation des enfants légitimes ou légitimés et, dans son article 5, celle des enfants naturels.

Pour que la matière continue à être répartie méthodiquement, il conviendrait de placer les dispositions nouvelles qui concernent les enfants adoptés dans un article 5bis.

La phrase liminaire de l'article 1er devrait dans ce cas être ainsi conçue :

« Article 1er. — Il est inséré dans l'arrêté royal n° 254 du 12 mars 1936 un article 5bis rédigé comme suit :

« Article 5bis... ».

La référence contenue dans le nouvel article 15bis devrait en outre être modifiée.

L'alinéa premier du nouveau texte prévoit que l'enfant adopté par un agent a les mêmes droits que s'il était issu d'un mariage dissous par le décès du conjoint. Par l'effet de cette présomption et du décès de l'adoptant, l'enfant adopté sera donc considéré comme orphelin, pour l'attribution de la pension.

Pour jeter quelque clarté sur ce texte, il n'apparaît pas inutile d'envisager certains cas d'application :

Premier cas : Si l'agent décédé ne laisse pas de veuve, l'enfant adopté obtiendra selon l'article 15, § 1er, de l'arrêté royal n° 254 du 12 mars 1936, les 6/10 d'une pension de veuve.

Deuxième cas : Si l'agent laisse une veuve, l'enfant adopté sera considéré comme étant issu d'un précédent mariage. Selon l'article 15, § 2, du même arrêté, la pension totale à laquelle les deux intéressés ont droit sera celle d'une veuve avec un enfant et cette pension sera répartie entre eux proportionnellement aux pensions qui leur auraient été attribuées isolément.

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE.

De RAAD VAN STATE, afdeling wetgeving, tweede kamer, de 23e mei 1956 door de Minister van Financiën verzocht hem van advies te dienen over een ontwerp van wet « tot aanvulling ten voordele van de aangenomen kinderen van de wetgeving op de overlevingspensioenen ten laste van de Openbare Schatkist », heeft de 9^e juli 1956 het volgende advies gegeven :

Artikel 1.

Artikel 1 van het ontwerp neemt nieuwe bepalingen op in artikel 5 van het koninklijk besluit n° 254 van 12 maart 1936.

Artikel 4 van dit besluit regelt de toestand van de wettige of gewettigde kinderen en artikel 5 die van de natuurlijke kinderen.

Wil men verder voor een methodische indeling van deze materie zorgen, dan doet men er goed aan de nieuwe bepalingen die betrekking hebben op de aangenomen kinderen in een artikel 5bis onder te brengen.

De inleidende volzin van artikel 1 ware dan als volgt te lezen :

« Artikel 1. — In het koninklijk besluit n° 254 van 12 maart 1936 wordt een artikel 5bis ingevoegd luidend als volgt :

« Artikel 5bis. — ... ».

De verwijzing in het nieuw artikel 15bis moet bovendien worden gewijzigd.

In het eerste lid van de nieuwe tekst wordt bepaald dat het door een personeelslid aangenomen kind dezelfde rechten heeft als een kind uit een huwelijk dat door het overlijden van de andere echtgenoot is ontbonden. Dit brengt mede dat het aangenomen kind, ingevolge dit vermoeden en het overlijden van de aannemende persoon, voor de toekenning van het pensioen als een wees wordt aangemerkt.

Om deze tekst enigszins op te helderen ware het niet zonder nut enkele toepassingsgevallen onder ogen te nemen :

Eerste geval : Indien het overleden personeelslid geen weduwe nalaat, verkrijgt het aangenomen kind 6/10 van een weduwenpensioen op grond van artikel 15, § 1, van het koninklijk besluit n° 254 van 12 maart 1936.

Tweede geval : Indien het personeelslid een weduwe nalaat, wordt het aangenomen kind aangemerkt als een kind uit een vorig huwelijk. Volgens artikel 15, § 2, van hetzelfde besluit zal het gehele pensioen waarop de twee betrokkenen recht hebben, gelijk zijn aan een pensioen van een weduwe met een kind; dit pensioen zal tussen hen worden verdeeld in evenredigheid met de pensioenen welke zij elk afzonderlijk zouden genoten hebben.

L'enfant adopté ayant droit à 6/10 d'une pension de veuve, la pension totale doit être répartie à raison d'une part entière à la veuve contre 6/10 de part à l'enfant adopté, c'est-à-dire 10/16 pour la veuve et 6/16 pour l'enfant adopté.

Troisième cas : Si l'agent laisse, outre l'adopté, une veuve avec un enfant légitime, la pension totale sera calculée, comme celle d'une veuve avec deux enfants. Elle sera répartie entre la veuve et l'enfant légitime d'une part et l'enfant adopté d'autre part proportionnellement aux pensions qu'ils auraient obtenues isolément.

Si l'on compare les situations des deuxième et troisième cas, on aperçoit que l'enfant légitime est traité fort différemment de l'enfant adopté. Pour établir le calcul de leurs droits respectifs, il est nécessaire de prendre comme base un taux déterminé de pension de veuve qui peut être choisi exemplativement à 40 p.c. de la moyenne des traitements des cinq dernières années. Cette quotité se situe à mi-chemin entre le minimum de 30 p.c. prévu à l'article 8 et le maximum de 50 p.c. prévu à l'article 10.

Dans le deuxième cas, lorsque la veuve est seule en présence d'un enfant adopté, la pension totale s'élèvera au taux de 40 p.c., majoré, en vertu de l'article 9, de 5 p.c. pour l'enfant. La veuve obtiendra donc 10/16 de 45 p.c., soit 28,125 p.c., et l'enfant adopté 6/16 de 45 p.c., soit 16,875 p.c.

Dans le troisième cas, lorsque la veuve a un enfant légitime, la pension totale s'élèvera au taux de 40 p.c. majoré, en vertu de l'article 9, de 5 p.c. pour le premier enfant et 3 p.c. pour le second. La répartition de ces 48 p.c. devra se faire dans la proportion de ce que chaque groupe aurait obtenu isolément soit pour la veuve 45 p.c. et pour l'enfant adopté, les 6/10 de 40 p.c. ou 24 p.c. La veuve avec enfant aura donc droit à 45/69 de 48 p.c., soit 31,304 p.c., et l'enfant adopté à 24/69 de 48 p.c., soit 16,696 p.c.

La présence d'un enfant légitime aura pour conséquence d'accroître la pension de la veuve de $31,304 - 28,125 = 3,179$ p.c., tandis que l'enfant adopté reçoit 16,696 p.c., soit plus du quintuple.

L'alinéa premier du nouveau texte fait donc à ce dernier une situation plus favorable qu'à l'enfant légitime resté auprès de sa mère, bien que l'enfant adopté puisse éventuellement retourner dans sa famille d'origine dans laquelle il conserve tous ses droits en vertu de l'article 348 du Code civil.

L'alinéa 2 nouveau assimile à l'enfant légitime, l'enfant adopté à la fois par l'agent et son conjoint.

Il ne soulève pas d'observation.

L'alinéa 3 prévoit qu'aucun droit n'est ouvert à l'enfant adopté par un agent pensionné, démissionnaire, démissionné ou révoqué.

Pour que l'exclusion joue, il faut que l'adoption ait eu lieu après la mise à la pension, la démission ou la révocation de l'agent.

La disposition pourrait être rédigée plus clairement mais elle reprend les termes de l'article 2, § 1er, de l'arrêté royal du 12 mars 1936 qui n'a pas donné lieu à difficulté d'interprétation.

L'alinéa 3 de l'article 1er du projet a été rendu nécessaire par suite de l'inapplicabilité de l'article 2, § 1er, de l'arrêté royal du 12 mars 1936, au cas de l'enfant adopté.

Par contre, selon le délégué du Gouvernement, l'article 2, § 2, lui sera applicable de plein droit en vertu des assimilations prévues au nouveau texte. Il faut donc comprendre que l'agent démissionnaire, démissionné ou révoqué, pourra, s'il ne compte pas 15 ans de services admissibles, verser une contribution au Trésor pour parfaire ce minimum et obtenir ainsi l'attribution d'une pension de survie à l'enfant qu'il aurait adopté avant sa démission ou révocation.

Toute difficulté d'interprétation serait exclue si le nouveau texte faisait une référence expresse à l'article 2, § 2, de l'arrêté royal du 12 mars 1936. Il en résulterait cependant l'inconvénient que puisse naître un doute, par raisonnement *a contrario*, quant à l'applicabilité de l'article 2, § 2, au cas de l'enfant naturel, prévu par l'article 5 de l'arrêté royal n° 254 du 12 mars 1936. C'est pourquoi il vaut mieux de ne pas modifier le texte du projet.

L'alinéa 4 du projet se réfère à l'article 4, alinéa 3, de l'arrêté royal n° 254 qui règle une application de la loi en se fondant, dans le cas de la famille légitime, sur la date du mariage.

Pour l'enfant naturel, l'article 5 a substitué la date de la reconnaissance à celle du mariage.

Aangezien het aangenomen kind recht heeft op 6/10 van een weduwenpensioen, moet het gehele pensioen worden omgeslagen naar rato van een geheel deel voor de weduwe en van 6/10 van een deel voor het aangenomen kind, dit wil zeggen 10/16 voor de weduwe en 6/16 voor het aangenomen kind.

Derde geval : Indien het personeelslid, behalve het aangenomen kind, een weduwe met een wettig kind nalaat, wordt het volledig pensioen berekend zoals dat van een weduwe met twee kinderen. Het zal tussen de weduwe en het wettig kind enerzijds en het aangenomen kind anderzijds verdeeld worden, in evenredigheid met de pensioenen welke zij afzonderlijk zouden genoten hebben.

Vergelijkt men de toestanden in het tweede en het derde geval, dan stelt men vast dat het wettig kind heel anders dan het aangenomen kind wordt behandeld. Om hun respectieve rechten te berekenen moet als grondslag voor de berekening een bepaald bedrag van weduwenpensioenen worden genomen, die, bij wijze van voorbeeld, op 40 t.h. van de gemiddelde bezoldiging der laatste vijf jaren kan worden vastgesteld. Dit cijfer ligt halfweg van het bij artikel 8 voorgeschreven minimum van 30 t.h. en van het bij artikel 10 voorgeschreven maximum van 50 t.h.

In het tweede geval, namelijk de weduwe alleen en een aangenomen kind, zal het volledig pensioen 40 t.h. bedragen, welk percentage op grond van artikel 9, met 5 t.h. voor het kind wordt vermeerderd. De weduwe zal dus 10/16 van 45 t.h., d.i. 28,125 t.h. bekomen en het aangenomen kind 6/16 van 45 t.h., d.i. 16,875 t.h.

In het derde geval, wanneer de weduwe een wettig kind heeft, zal het volledig pensioen 40 t.h. bedragen, welk percentage op grond van artikel 9 met 5 t.h. voor het eerste kind en met 3 t.h. voor het tweede kind zal worden vermeerderd. Deze 48 t.h. zullen verdeeld worden in evenredigheid van wat iedere groep afzonderlijk zou bekomen hebben, d.i. voor de weduwe 45 t.h. en voor het aangenomen kind, 6/10 van 40 t.h. of 24 t.h. De weduwe met een kind zal derhalve recht hebben op 45/69 van 48 t.h., d.i. 31,304 t.h., en het aangenomen kind op 24/69 van 48 t.h., d.i. 16,696 t.h.

Met een wettig kind zal het pensioen van de weduwe verhoogd worden met $31,304 - 28,125 = 3,179$ t.h., terwijl het aangenomen kind 16,696 t.h. bekomt, d.i. meer dan vijfmaal dit bedrag.

Het eerste lid van de nieuwe tekst plaatst het aangenomen kind dus in een gunstiger toestand dan het wettig kind dat bij zijn moeder gebleven is, ofschoon het aangenomen kind eventueel kan terugkeren naar zijn oorspronkelijke familie, waar het op grond van artikel 348 van het Burgerlijk Wetboek al zijn rechten behoudt.

Het nieuwe tweede lid stelt het aangenomen kind dat én door het personeelslid én door zijn echtgenote is aangenomen, gelijk met een wettig kind.

Hierbij zijn geen opmerkingen te maken.

Het derde lid bepaalt dat «geen enkel recht wordt verleend aan het kind aangenomen door een gepensionneerd, ontslagen, ontslagnemend of afgesteld personeelslid».

Deze uitsluiting geldt echter alleen wanneer de aanneming na de oppensioenstelling, het ontslag of de afzetting van het personeelslid is geschied.

De bepaling zou duidelijker kunnen worden gesteld, doch zij herhaalt de bewoordingen van artikel 2, § 1, van het koninklijk besluit van 12 maart 1936, waarbij geen moeilijkheden inzake interpretatie zijn gerezen.

Het derde lid van artikel 1 van het ontwerp is nodig, omdat artikel 2, § 1, van het koninklijk besluit van 12 maart 1936 niet kan worden toegepast op het geval van het aangenomen kind.

Krachtens de gelijkstellingen welke de nieuwe tekst in uitzicht stelt, zal, naar de gemachtigde van de Regering verklaart, artikel 2, § 2, echter van rechtswege op dit geval toepasselijk zijn. Men moet dus aannemen dat het ontslagnemend, ontslagen of afgezet personeelslid, zo het geen 15 jaar in aanmerking komende dienst telt, een bijdrage aan de Schatkist zal kunnen storten om dit minimum te volledigen en aldus bekomen dat een overlevingspensioen wordt uitgekeerd aan het kind dat hij vóór zijn ontslag of afzetting mocht hebben aangenomen.

Elke interpretatiemoeilijkheid zou worden geweerd, indien in de nieuwe tekst op uitdrukkelijke wijze naar artikel 2, § 2, van het koninklijk besluit van 12 maart 1936 werd verwezen. Wel zou hieraan het bezwaar verbonden zijn dat, door een redenering *a contrario*, twijfel zou kunnen rijzen, of artikel 2, § 2, wel toepassing vindt op het geval van het natuurlijk kind, bedoeld bij artikel 5 van het koninklijk besluit n° 254 van 12 maart 1936. Om deze reden ware het dan ook beter de tekst van het ontwerp niet te wijzigen.

Het vierde lid van het ontwerp verwijst naar artikel 4, derde lid, van het koninklijk besluit n° 254 dat een toepassing van de wet regelt, daarbij uitgaande, in het geval van de wettige familie, van de datum van het huwelijk.

Voor het natuurlijk kind heeft artikel 5 de datum van het huwelijk door die van de erkenning vervangen.

Pour l'enfant adopté, le projet prévoit la date de l'adoption. Conformément à l'article 359 du Code civil, cette date sera celle de l'acte d'adoption passé devant le juge de paix ou le notaire.

* * *

L'alinéa 5 prévoit que l'adopté doit, au moment du décès de l'adoptant, faire partie du ménage de celui-ci. L'exposé des motifs précise que cette disposition a pour but « d'éviter les abus pouvant résulter d'adoptions fictives d'enfants mineurs qui resteraient dans leur famille naturelle ». On doit en inférer que les mots « faisait partie du ménage » seront interprétés extensivement et qu'ils ne pourront, par exemple, conduire à exclure des avantages de la loi, l'enfant adopté qui serait placé chez des parents de l'adoptant.

Article 2.

Cet article vise la situation des enfants adoptés par les militaires. Il reproduit les termes de l'article 1er, sauf à l'alinéa 3 qui est adapté à la terminologie de l'arrêté royal n° 255 également du 12 mars 1936.

Les observations faites au sujet de l'article 1er valent à l'égard des textes identiques figurant à l'article 2.

Articles 3 et 4.

Ces articles tendent à éviter le cumul de pensions résultant de la double appartenance de l'enfant à sa famille légitime ou naturelle, d'une part, et à sa famille adoptive, d'autre part.

Chaque article n'envisage que le cumul des avantages accordés en vertu de la législation dans laquelle il sera inséré. Par contre, le projet ne fait pas obstacle au cumul d'une pension d'orphelin octroyée en application de l'arrêté royal n° 254 du chef du décès du père légitime avec une pension d'orphelin octroyée en application de l'arrêté royal n° 255 du chef du décès de l'adoptant ou vice-versa.

Il semble que la prohibition de cumul devrait s'étendre au moins à toute pension à charge du Trésor public. Le problème mériterait d'être examiné dans son ensemble en considérant les pensions octroyées par les provinces, les communes, les établissements publics, les pensions pour la réparation des dommages résultant des accidents du travail, les pensions pour la réparation des dommages causés par les maladies professionnelles, les pensions de réparation, et les allocations familiales d'orphelins.

Au point de vue de l'ordre des dispositions, l'article 3 devrait suivre l'article 1er, car ces deux articles modifient le même arrêté. Le texte suivant est proposé pour l'article 3 du projet, qui deviendrait l'article 2 :

« Article 2. — Un article 15bis rédigé comme suit, est inséré dans le même arrêté :

« Article 15bis. — L'octroi des avantages prévus à l'article 5bis exclut l'attribution de tout accroissement de la pension de veuve dont jouit éventuellement la mère légitime ou naturelle de l'enfant.

Les mêmes avantages ne peuvent être cumulés avec une pension d'orphelin allouée du chef du décès des parents légitimes ou naturels. Seul l'avantage le plus élevé est accordé.

Il en est de même en cas de cumul d'avantages résultant d'adoptions successives.

L'interdiction du cumul prévue au présent article s'applique à toute pension ou tout accroissement de pension à charge du Trésor public ».

Ce texte est également proposé pour l'article 4 du projet.

La chambre était composée de :

Messieurs : F. Lepage, conseiller d'Etat, président,
J. Coyette et G. Van Bunnan, conseillers d'Etat,
L. Frédéricq et J. Limpens, assesseurs de la section de législation,
J. Cypres, greffier adjoint, greffier.

La concordance entre la version française et la version néerlandaise a été vérifiée sous le contrôle de M. Lepage. Le rapport a été présenté par M. Piquet, substitut.

Le Greffier,
(s.) J. CYPRES.

Le Président,
(s.) F. LEPAGE.

Pour expédition délivrée au Ministre des Finances.

Le 7 août 1956.

Le Greffier du Conseil d'Etat,
R. DECKMYN.

Voor het aangenomen kind geldt volgens het ontwerp de datum van de aanneming. Overeenkomstig artikel 359 van het Burgerlijk Wetboek is deze datum die waarop de akte van aanneming voor de vrederechter of voor de notaris is opgemaakt.

* * *

Het vijfde lid bepaalt dat degene die aangenomen wordt, bij het overlijden van hem die aanneemt deel moet uitmaken van diens huishouden. Uit de memorie van toelichting blijkt dat deze bepaling ten doel heeft « misbruiken te vermijden die kunnen voortspruiten uit fictieve aannemingen van minderjarige kinderen die in hun natuurlijke familie zouden blijven ». Hieruit moet worden afgeleid dat de woorden « die deel uitmaken van het huishouden » ruim zullen worden geïnterpreteerd en, bijvoorbeeld, niet tot gevolg kunnen hebben dat het aangenomen kind dat bij de ouders van de aannemende persoon zou worden geplaatst, niet voor toepassing van de wet in aanmerking komt.

Artikel 2.

Dit artikel heeft betrekking op de toestand van kinderen die door militairen zijn aangenomen. Het herhaalt de bewoordingen van artikel 1, behalve in het derde lid, dat aansluit bij de terminologie van het koninklijk besluit n° 255, hetwelk eveneens van 12 maart 1936 gedagtekend is.

De opmerkingen bij artikel 1 gelden ook voor de in artikel 2 voorkomende geheel gelijke teksten.

Artikelen 3 en 4.

Deze artikelen strekken ertoe te verhinderen dat gelijktijdig pensioenen worden genoten uit hoofde van het feit dat het kind enerzijds tot zijn wettige of natuurlijke familie en, anderzijds, tot zijn aangenomen familie behoort.

Elk artikel heeft slechts op het oog het cumuleren van de uitkeringen krachtens de wetgeving waarin het zal worden ingevoegd. Het ontwerp verhindert daarentegen niet dat een wezenpensioen toegekend bij toepassing van het koninklijk besluit n° 254 uit hoofde van het overlijden van de wettige vader samengevoegd kan worden met het wezenpensioen toegekend bij toepassing van het koninklijk besluit n° 255 uit hoofde van het overlijden van de aannemende persoon of omgekeerd.

Het wil de Raad van State voorkomen dat het cumulatieverbod zich ten minste tot elk pensioen ten bezware van de Openbare Schatkist zou moeten uitstrekken. De kwestie dient in haar geheel te worden onderzocht met inachtneming van de pensioenen toegekend door de provincies, de gemeenten, de openbare instellingen, de pensioenen toegekend als vergoeding der schade voortspruitende uit arbeidsongevallen, de pensioenen toegekend als herstel der schade voortspruitende uit beroepsziekten, de vergoedingspensioenen en de kinderbijslagen voor wezen.

Wat de volgorde der bepalingen betreft, behoort artikel 3 te volgen op artikel 1, aangezien beide artikelen hetzelfde besluit wijzigen. De volgende lezing wordt aanbevolen voor artikel 3 van het ontwerp, dat artikel 2 zou worden.

Artikel 2. — In hetzelfde besluit wordt een als volgt gesteld artikel 15bis ingevoegd :

« Artikel 15bis. — De toekenning van uitkeringen bedoeld in artikel 5bis sluit het verlenen uit van elke verhoging van het weduwenpensioen dat de wettige of natuurlijke moeder van het kind eventueel geniet.

Dezelfde uitkeringen kunnen niet samengevoegd worden met een wezenpensioen verleend wegens het overlijden van de wettige of natuurlijke ouders. Alleen de hoogste uitkering wordt verleend.

Hetzelfde geldt in geval van samenvoeging van uitkeringen ingevolge opeenvolgende aannemingen.

Het in dit artikel gestelde cumulatieverbod vindt toepassing op elk pensioen of verhoging van pensioen ten bezware van de Schatkist ».

Dezelfde lezing wordt voor artikel 4 van het ontwerp voorgesteld.

De kamer was samengesteld uit :

De Heren : F. Lepage, raadshoofd van State, voorzitter,
J. Coyette, G. Van Bunnan, raadshoofden van State,
L. Fredericq, J. Limpens, bijzitters van de afdeling wetgeving,
J. Cypres, adjunct-griffier, griffier.

De overeenstemming tussen de Franse en de Nederlandse tekst werd nagezien onder toezicht van de H. Lepage. Het verslag werd uitgebracht door de H. Piquet, substituu.

De Griffier,
(get.) J. CYPRES.

De Voorzitter,
(get.) F. LEPAGE.

Voor uitgifte afgeleverd aan de Minister van Financiën.

De 7 augustus 1956.

De Griffier van de Raad van State,
R. DECKMYN.

PROJET DE LOI

BAUDOUIN,

Roi des Belges,

A tous, présents et à venir, SALUT.

Sur la proposition de Notre Ministre des Finances,

NOUS AVONS ARRÊTÉ ET ARRÊTONS :

Notre Ministre des Finances est chargé de présenter en Notre nom, aux Chambres législatives, le projet de loi dont la teneur suit :

Article premier.

Il est inséré dans l'arrêté royal n° 254 du 12 mars 1936, un article 5bis rédigé comme suit :

« Article 5bis. — L'enfant adopté par un agent à les mêmes droits que s'il était issu d'un mariage dissous par le décès du conjoint.

» L'enfant adopté par un agent et son conjoint est considéré comme issu du mariage des dits époux.

» Aucun droit n'est ouvert à l'enfant adopté par un agent pensionné, démissionnaire, démissionné ou révoqué.

» La date de l'adoption est substituée à celle du mariage pour l'application à l'enfant adopté du troisième alinéa de l'article 4.

» Les avantages découlant du présent paragraphe ne sont accordés que si, au moment du décès de l'adoptant, l'adopté faisait partie du ménage de celui-ci ».

Art. 2.

Un article 15bis rédigé comme suit, est inséré dans le même arrêté.

« Article 15bis. — L'octroi des avantages découlant de l'article 5bis exclut l'attribution, pour le même enfant, d'un accroissement de la pension de veuve dont jouit éventuellement la mère légitime ou naturelle.

Les mêmes avantages ne peuvent être cumulés avec la pension d'orphelin allouée du chef du décès des parents légitimes ou naturels.

» Le cumul d'avantages résultant d'adoptions successives est interdit.

» Dans les cas visés aux alinéas 2 et 3, seul l'avantage le plus élevé est accordé.

» L'interdiction de cumul prévue au présent article s'applique à toute pension de survie ou tout accroissement de pension de veuve à charge du Trésor Public ».

Art. 3.

Il est inséré dans l'arrêté royal n° 255 du 12 mars 1936 un article 5bis rédigé comme suit :

« Article 5bis. — L'enfant adopté par un militaire a les mêmes droits que s'il était issu d'un mariage dissous par le décès du conjoint.

WETSONTWERP

BOUDEWIJN,

Koning der Belgen,

Aan allen, tegenwoordigen en toekomstenden, HEIL.

Op de voordracht van Onze Minister van Financiën,

HEBBEN WIJ BESLOTEN EN BESLUITEN WIJ :

Onze Minister van Financiën is gelast in Onze naam bij de Wetgevende Kamers, het ontwerp van wet in te dienen, waarvan de tekst volgt :

Eerste artikel.

In het koninklijk besluit n° 254 van 12 maart 1936 wordt een artikel 5bis ingevoegd luidend als volgt :

« Artikel 5bis. — Het door een personeelslid aangenomen kind heeft dezelfde rechten als ware het gesproten uit een door het overlijden van de echtgenoot ontbonden huwelijk.

» Het door een personeelslid en zijn echtgenoot aangenomen kind wordt geacht gesproten te zijn uit het huwelijk van deze echtgenoten.

» Geen enkel recht wordt verleend aan het kind aangenomen door een gepensionneerd, ontslagen, ontslagnemend of afgesteld personeelslid.

» Voor de toepassing van het 3° lid van artikel 4 op het aangenomen kind, wordt de datum der aanneming in de plaats gesteld van die van het huwelijk.

» De uit deze paragraaf voortvloeiende voordelen, worden enkel verleend zo op het ogenblik van het overlijden van de aannemende persoon het aangenomen kind deel uitmaakt van het gezin van deze laatste ».

Art. 2.

In hetzelfde besluit wordt een als volgt gesteld artikel 15bis ingevoegd :

« Artikel 15bis. — De toekenning van de uit artikel 5bis voortvloeiende voordelen, sluit het verlenen uit, voor hetzelfde kind, van de verhoging van het weduwnpensioen welke de wettige of natuurlijke moeder van het kind eventueel geniet.

Dezelfde voordelen kunnen niet gecumuleerd worden met het uit hoofde van het overlijden van de wettige of natuurlijke ouders toegewezen wezenpensioen.

» De cumulatie van voordelen voortkomend van achterevolgende aannemingen wordt verboden.

» In de bij lid 2 en 3 voorziene gevallen wordt alleen het hoogste voordeel verleend.

» Het in dit artikel gestelde cumulatieverbod vindt toepassing op elk overlevingspensioen of verhoging van weduwnpensioen ten bezware van de Schatkist ».

Art. 3.

In het koninklijk besluit n° 255 van 12 maart 1936 wordt een artikel 5bis ingevoegd luidend als volgt :

« Artikel 5bis. — Het door een militair aangenomen kind heeft dezelfde rechten als ware het gesproten uit een door het overlijden van de echtgenoot ontbonden huwelijk.

» L'enfant adopté par un militaire et son conjoint est considéré comme issu du mariage des dits époux.

» Aucun droit n'est ouvert à l'enfant adopté lorsque l'adoption a lieu après que l'adoptant a cessé d'être rémunéré par un traitement ou un salaire.

» La date de l'adoption est substituée à celle du mariage pour l'application à l'enfant adopté du 3e alinéa de l'article 4.

» Les avantages découlant du présent paragraphe ne sont accordés que si, au moment du décès de l'adoptant, l'adopté faisait partie du ménage de celui-ci ».

Art. 4.

Un article 15bis, rédigé comme suit, est inséré dans le même arrêté :

« Article 15bis. — L'octroi des avantages découlant de l'article 5bis exclut l'attribution, pour le même enfant, d'un accroissement de la pension de veuve dont jouit éventuellement la mère légitime ou naturelle.

Les mêmes avantages ne peuvent être cumulés avec la pension d'orphelin allouée du chef du décès des parents légitimes ou naturels.

» Le cumul d'avantages résultant d'adoptions successives est interdit.

» Dans les cas visés aux alinéas 2 et 3, seul l'avantage le plus élevé est accordé.

» L'interdiction de cumul prévue au présent article s'applique à toute pension de survie ou tout accroissement de pension de veuve à charge du Trésor Public ».

Donné à Bruxelles, le 27 novembre 1956.

» Het door een militair en zijn echtgenote aangenomen kind wordt geacht gesproken te zijn uit het huwelijk van deze echtgenoten.

» Geen enkel recht wordt aan het aangenomen kind verleend wanneer de aanneming gebeurt nadat de aannemende persoon opgehouden heeft door een wedde of een loon bezoldigd te zijn.

» Voor de toepassing van het 3^e lid van artikel 4 op het aangenomen kind, wordt de datum der aanneming in de plaats gesteld van die van het huwelijk.

» De uit onderhavige paragraaf voortvloeiende voordelen worden enkel verleend zo op het ogenblik van het overlijden van de aannemende persoon het aangenomen kind deel uitmaakt van het gezin van deze laatste ».

Art. 4.

In hetzelfde besluit wordt een als volgt opgesteld artikel 15bis ingevoegd :

« Artikel 15bis. — De toekenning van de uit artikel 5bis voortvloeiende voordelen, sluit het verlenen uit, voor hetzelfde kind, van de verhoging van het weduwnpensioen welke de wettige of natuurlijke moeder van het kind eventueel geniet.

Dezelfde voordelen kunnen niet gecumuleerd worden met het uit hoofde van het overlijden van de wettige of natuurlijke ouders toegekend wezenpensioen.

» De cumulatie van voordelen voortkomende van achtereenvolgende aannemingen wordt verboden.

» In de bij lid 2 en 3 voorziene gevallen wordt alleen het hoogste voordeel verleend.

» Het in dit artikel gestelde cumulatieverbod vindt toepassing op een overlevingspensioen of verhoging van weduwnpensioen ten bezware van de Schatkist ».

Gegeven te Brussel, 27 november 1956.

BAUDOUIN.

PAR LE ROI :

Le Ministre des Finances,

VAN KONINGSWEGE :

De Minister van Financiën,

H. LIEBAERT.